

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 6P/18/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7623200462
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Juraj Komár
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2024:7623200462.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, sudca JUDr. Juraj Komár, v právnej veci maloletého dieťaťa: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XXX, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves, dieťa rodičov: matka D. B., nar. X.X.XXXX, bytom C. XXX zast. procesným opatrovníkom: E. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. a otec F. B., nar. XX.X.XXXX, bytom G. a maloletého dieťaťa: H. B., nar. X.X.XXXX, bytom C. XXX, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves, dieťa rodičov: matka D. B., nar. X.X.XXXX, bytom C. XXX zast. procesným opatrovníkom: E. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. a otec neuvedený, za účasti navrhovateľky: H. B., nar. X.X.XXXX, bytom C. XXX o návrhu na zverenie mal. dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd zveruje mal. A. B., nar. XX.X.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke H. B., nar. X.X.XXXX, r.č.XXXXXX/XXXX, trvale bytom C. s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozhodnutia, ktorá je oprávnená a povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloletého v rovnakom rozsahu ako ju vykonávajú rodičia, má právo maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach.

II. Súd zveruje mal. H. B., nar. X.X.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke H. B., nar. X.X.XXXX, r.č.XXXXXX/XXXX, trvale bytom C. s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozhodnutia, ktorá je oprávnená a povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloletého v rovnakom rozsahu ako ju vykonávajú rodičia, má právo maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach.

III. Súd určuje výživné na mal. A. B., nar. XX.X.XXXX zo strany otca tak, že otec je povinný prispievať na výživu mal. A. mesačne minimálnym zákonným výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na každé nepľnoleté, nezaopatrené dieťa podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, ktoré je povinný otec platiť podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine do rúk Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves vždy do 20. dňa v mesiaci vopred od právoplatnosti rozsudku.

IV. Súd určuje výživné na mal. A. B., nar. XX.X.XXXX zo strany matky tak, že matka je povinná prispievať na výživu mal. A. mesačne minimálnym zákonným výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na každé nepľnoleté, nezaopatrené dieťa podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, ktoré je povinná matka platiť podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine do rúk Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves vždy do 20. dňa v mesiaci vopred od právoplatnosti rozsudku.

V. Súd určuje výživné na maloletého H. B., nar. X.X.XXXX zo strany matky tak, že matka je povinná prispievať na výživu mal. H. mesačne minimálnym zákonným výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na každé nepľnoleté, nezaopatrené dieťa podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, ktoré je povinná matka platiť podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine do rúk Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves vždy do 20. dňa v mesiaci vopred od právoplatnosti rozsudku.

VI. Styk otca a matky s maloletým A. sa neupravuje.

VII. Styk matky s mal. H. sa neupravuje.

VIII. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 21.1.2023 bol Okresnému súdu Spišská Nová Ves doručený návrh H. B., nar. X.X.XXXX (ďalej ako navrhovateľka, stará matka), ktorým sa domáhala, aby bol maloletý A. zverený do jej náhradnej osobnej starostlivosti a otec súd zaviazal vyživovacou povinnosťou v sume minimálneho zákonného výživného.

2. Navrhovateľka svoj návrh odôvodnila tým, že je starou matkou maloletého A., od narodenia mu zabezpečuje riadnu celkovú starostlivosť, chodí na pravidelné lekárske kontroly a vyšetrenia, nakoľko je matka detí mentálne retardovaná. Táto nepočuje, nerozpráva, má sťažený sociálny kontakt, nedokáže dieťaťu zabezpečiť riadnu starostlivosť. Súčasne s týmto návrhom podala aj návrh na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony dcéry D. B.. Otec mal. A., F. B. žije v meste G. a o syna sa nijakým spôsobom nezaujíma. Dcéra s ním čaká ďalšie dieťa, ktoré sa v priebehu konania narodilo, a to mal. H. u ktorého otcovstvo nie je doposiaľ určené.

3. Z listinných dôkazov, ktoré boli vykonané počas pojednávania vyplýva nasledovné:

4. Z rodných listov mal súd za preukázané, že mal. A. B. sa narodil dňa XX.X.XXXX matke D. B., nar. X.X.XXXX a otcovi F. B., nar. XX.X.XXXX. Mal. H. B. sa narodil dňa X.X.XXXX matke D. B., nar. X.X.XXXX a otcovi – neuvedený.

5. Z predloženej lekárskej správy MUDr. Ladislava Lauka z psychiatrického vyšetrenia matky maloletých detí vyplynulo, že táto trpí psychotickou epizódou a mentálnou retardáciou ľahkého stupňa.

6. Z lustrácie v Sociálnej poisťovne vyplynulo, že otec mal. A. bol naposledy zamestnaný od 1.6.2022-28.9.2022 s nulovým vymeriavacím základom a matka maloletých poberá invalidný dôchodok vo výške 302,00 eur.

7. Z odpisu registra trestov a z centrálnej evidencie správnych deliktov a priestupkov vyplynulo, že navrhovateľka bola raz priestupkovo a raz trestne stíhaná, táto sa však osvedčila v skúšobnej dobre, preto sa na ňu hľadá, akoby odsúdená nebola.

8. Súd uznesením č.k. 6P/18/2023-25 zo dňa 8.2.2023 a č.k. 6P/18/2023-80 zo dňa 15.2.2024 ustanovil Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves za kolízneho opatrovníka pre maloletých na ich zastupovanie v tomto konaní.

9. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves a Stropkov vyplynulo, že matka nie je evidovanou uchádzačkou o zamestnanie, je poberateľkou prídavku na dieťa vo výške 60 eur mesačne a rodičovského príspevku vo výške 301,00 eur mesačne. Otec mal. Ozana nie je v evidencii uchádzačov o zamestnanie, ani žiadateľov a príjemcov o pomoc v hmotnej núdzi, nie je poberateľom štátnych sociálnych dávok.

10. Z obsahu správy kolízneho opatrovníka o prešetrení pomerov v rodine matky vyplývalo, že matka žije v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi, H. B., nar. XX.XX.XXXX a E. B., nar. XX.XX.XXXX, hygiena domácnosti je udržiavaná. Starostlivosť o maloletého A. zabezpečujú starí rodičia, dcéra sa vyjadruje zmätočne, ťažko udržiava očný kontakt, je hluchonemá, rozpráva bludy a nedokáže zabezpečiť celkovú starostlivosť o svoje dieťa a taktiež ani otec maloletého A., pretože tento odišiel k svojej rodine do G. a o syna neprejavuje žiadny záujem. Príbuzní z otcovej strany tiež o dieťa neprejavujú záujem. Od narodenia sa o mal. A. starajú starí rodičia, dieťa nemôžu nechať samého so svojou matkou, nakoľko sa obávajú, že mu ublíži. Jej správanie je agresívne a dcéra má podľa starých rodičov problém postarať sa sama o seba. S dcérou navštevujú odborného lekára MUDr. Ladislava Lauka.

11. Z obsahu správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Stropkov o prešetrení pomerov v rodine otca vyplývalo, že otec maloletého býva spolu so svojimi rodičmi a maloletými súrodencami, vybavenie

domácnosti je na základnej úrovni. Otec maloletého uviedol, že v mesiaci apríl 2022 alebo máj 2022 sa chcel s matkou maloletého zosobášiť a chceli spolu žiť v Stropkove, čo nedovolili jej rodičia. Má záujem sa o maloletého starať, vie zabezpečiť jeho starostlivosť, matke pomáhal s nakŕmením, kúpaním, obliekaním. V súčasnosti nezasiela žiadne peniaze, v minulosti rodičia matky maloletého peniaze odmietli. Z pohovoru s otcom ďalej vyplynulo, že rodičia matky maloletého im nedovolia žiť spolu, matka ale zasiela otcovi fotografie dieťaťa, vidí ho cez videohovory.

12. Uznesením č.k. 6P/18/2023-45 zo dňa 15.6.2023 súd ustanovil matke D. B., nar. X.X.XXXX na jej zastupovanie v konaní procesného opatrovníka E. B., nar. XX.X.XXXX, jej otca.

13. Zo správy Obce C. o povesti na osobu navrhovateľky vyplynulo, že navrhovateľka spolu s manželom žije v rómskej osade v C. v murovanom dome na primeranej úrovni hygieny a bývania. Zabezpečuje starostlivosť o mal. vnuka A. B., nar. XX.X.XXXX a tiež o dcéru D. B., nar. X.X.XXXX. Obcou Richnava bola navrhovateľka prejednaná v priestupkovom konaní 2x v rokoch 2004 a 2005 na úseku školstva a výchovy, za záškoláctvo detí. Správanie menovanej nebolo prejednané komisiou verejného poriadku. Matka D. B. je tehotná s druhým dieťaťom, termín pôrodu máj/2023. Otec F. B. sa o syna A. nezaujíma a nežije s ním v spoločnej domácnosti.

14. Zo správy D. G. I., J. z gynekologicko-pôrodnicej ambulancie Krompachy vyplynulo, že navrhovateľka svoju dcéru D. B., nar. X.X.XXXX celé tehotenstvo sprevádzala pri pravidelných tehotenských poradniach.

15. Zo správy D. D. J., všeobecného lekára pre deti a dorast v D. vyplynulo, že o mal. A. B. sa od narodenia stará jeho stará matka z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu matky dieťaťa. Stará matka lekára navštevuje pri ochorení dieťaťa, preventívnych prehliadkach a očkovaniach. U uvedenej lekárky je v starostlivosti aj mal. H. B., nar. X.X.XXXX.

16. Z lekárskeho nálezu D. K. K. zo dňa 15.5.2023 vyplynulo, že matka maloletých detí trpí mentálnou retardáciou, je u nej podozrenie na schizofréniu, užíva antipsychotiká, chodí v doprovide matky na kontroly, je zrejme, že sa nebude vedieť postarať o svoje deti.

17. Z ďalších správ kolízneho opatrovníka o prešetrení pomerov v rodine matky vyplývalo, že matka dňa 02.05.2023 porodila syna H.. Otcovstvo k dieťaťu nie je uvedené, no podľa slov matky ide o F. B., nar. XX.XX.XXXX. Menovaný doposiaľ otcovstvo neuznal a nezaujíma sa ani o jedno svoje dieťa. Matka pri pohovore nekomunikovala, iba sa usmievala, alebo pozerala. Starí rodičia sa o obe maloleté deti riadne starajú, pomáha im aj dcéra, ktorú s deťmi nenechávajú samú. Starajú sa nielen o deti ale aj o matku maloletých, s ktorou chodia pravidelne na kontroly k psychiatrovi, o deti sa nedokáže postarať.

18. Zo správy Mesta G. vyplynulo, že šetrením u príbuzných bolo zistené, že otec mal. A. sa na adrese v meste G. už nenachádza, nakoľko v súčasnosti žije a pracuje v L. C..

19. Z rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. 6Ps/3/2023-76 zo dňa 20.11.2023 mal súd za preukázané, že matka maloletých D. B., nar. X.X.XXXX bola obmedzená v spôsobilosti na právne úkony a to tak, že táto nie je nie je spôsobilá rozhodovať o mieste svojho pobytu, o tom, s kým chce žiť, rozhodovať o svojich spoločenských aktivitách, o svojom zamestnaní, vzdelávaní, nie je spôsobilá rozhodovať o potrebe sociálnej a zdravotnej starostlivosti, o jeho hospitalizácii a o podávaní depotných preparátov, liekov a pod., dávať informovaný súhlas o poskytovaní zdravotnej starostlivosti v zmysle § 6 zákona NR SR č. 576/2004 Z.z. o zdravotnej starostlivosti, nie je spôsobilá preberať, otvárať a čítať poštu, vybavovať si osobné záležitosti s úradmi, vykonávať samoobslužné činnosti, predovšetkým samostatne sa stravovať, obliekať a vykonávať ostatné rutinné denné záležitosti bez dozoru a pomoci druhej osoby, nie je spôsobilá vykonávať správu vlastníctva nehnuteľností alebo hnutelných vecí a peňazí a nakladať s nimi, uzatvárať jednostranné právne úkony (napr. spisovať závet), dvojstranné príp. viacstranné právne úkony, predovšetkým uzatvárať zmluvy akéhokoľvek druhu od jednoduchých (napr. nákup v obchode) až po zložité transakcie (napr. uzatvárať kúpne, darovacie, záložné zmluvy, zmluvy o prenájme, pôžičke a úvere a ostatné zmluvy, kde je predmetom majetkové či finančné plnenie). Súd jej predmetným rozsudkom zároveň ustanovil za opatrovníka matku, H. B., nar. XX.XX.XXXX, ktorá je oprávnená a povinná v rozsahu obmedzenia opatrovankyňu zastupovať, spravovať jej majetok a dbať

pri tom na pokyny súdu a je povinná najmenej dvakrát ročne k 30.06. a k 31.12. podávať správu o opatrovankyni a o nakladaní s jej majetkom.

20. Súd vykonaným dokazovaním v priebehu pojednávania zistil nasledujúci skutkový stav:

21. Navrhovateľka na pojednávaní žiadala nielen o zverenie mal. A. ale aj mal. H. do svojej náhradnej osobnej starostlivosti. Uviedla, že sa musí starať nielen o deti ale aj o samotnú matku maloletých a to z dôvodu jej mentálneho postihnutia. Deti sú zdravé, otec o nich neprejavuje záujem. Navrhovateľka za dcéru poberá invalidný dôchodok vo výške 346 eur.

22. Procesný opatrovník s návrhom vyjadril súhlas.

23. Pojednávalo sa v neprítomnosti otca mal. A., na predvolania nereagoval, neskôr po zmene jeho bydliska sa súdu nepodarilo zistiť jeho súčasný pobyt a predvolanie na pojednávanie mu preto súd doručoval oznámením prostredníctvom webovej stránky súdu a na úradnej tabuli súdu.

24. Kolízny opatrovník v rámci svojho prednesu na pojednávaní uviedol, že návrh je dôvodný, v záujme mal. detí a to pre nespôsobilosť biologickej matky.

25. Podľa § 44 ods. 1 zákona o rodine, náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

26. Podľa § 44 ods. 4 zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

27. Podľa § 45 ods. 1 zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

28. Podľa § 45 ods. 2 zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

29. Podľa § 45 ods. 4 zákona o rodine, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

30. Podľa § 45 ods. 8 zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému

dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

31. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona. V čase vyhlásenia tohto rozsudku tak suma minimálneho zákonného výživného predstavuje čiastku 36,80 eur na jedno nepĺnoleté nezaopatrované dieťa.

32. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

33. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

34. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

35. Podľa článku 4 Základných princípov zákona č. 161/2015 Z. z., Civilný mimosporový poriadok (ďalej len ako „CMP“), súd aplikuje a interpretuje právo rovnako vo vzťahu ku všetkým účastníkom konania. Ak je účastníkom konania maloleté dieťa, koná súd v jeho najlepšom záujme a ak je to vhodné, informuje dieťa o všetkých podstatných otázkach týkajúcich sa priebehu konania a veci samej. Ak je účastníkom konania osoba so zdravotným postihnutím, zabezpečí súd účinný prístup k spravodlivosti na rovnakom základe s ostatnými účastníkmi konania.

36. Súd môže maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa. Zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti je výnimkou zo zásady, že výchova maloletého dieťaťa je predovšetkým úlohou rodičov a musí vychádzať zo starostlivého a spoľahlivého objasnenie tých okolností, ktoré svedčia pre záver, že žiadny z rodičov nie je schopný náležitým spôsobom zabezpečiť riadnu výchovu dieťaťa. Dôvody, pre ktoré je v záujme maloletého dieťaťa jeho zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti, môžu mať objektívny alebo subjektívny charakter. Pôjde jednak o prípady, keď rodičia nemôžu zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, napríklad z dôvodu ich neprítomnosti či zlého zdravotného stavu, výrazne nevyhovujúcej sociálnej situácie, ako aj prípady zanedbávania rodičovských práv a povinností, nezáujmu rodičov o maloleté dieťa a jeho výchovu. Zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti je inštitútom fakultatívnym, a teda úplne závisí od úvahy súdu, či toto opatrenie považuje za najlepšie a najvhodnejšie pre maloleté dieťa, t.j. či je zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti v záujme maloletého dieťaťa.

37. Súd na základe výsledkov vykonaného dokazovania dospel k záveru, že sú splnené zákonné predpoklady na zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke. Obe maloleté deti sa od svojho narodenia nachádzajú v starostlivosti navrhovateľky, s ktorou žijú v spoločnej domácnosti. Predovšetkým je potrebné poukázať na skutočnosť, že matka nedokáže maloletým zabezpečiť riadnu a ani celkovú starostlivosť v dôsledku svojho nepriaznivé zdravotného stavu, nakoľko

je hluchonemá a trpí ľahkou mentálnou retardáciou a schizofréniou. Matka maloletých bola rozsudkom tunajšieho súdu (6Ps/3/2023) obmedzená v spôsobilosti na právne úkony, táto nie je okrem iného schopná vykonávať samoobslužné činnosti ako sa samostatne stravovať, obliekať a vykonávať ostatné rutinné denné záležitosti bez dozoru a pomoci druhej osoby. Z uvedeného teda jednoznačne vyplýva prítomnosť objektívneho dôvodu, ktorý jej nedovoľuje zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletých synov. Otec mal. A. odišiel od matky za svojou rodinou, v súčasnosti sa má nachádzať mimo územia Slovenskej republiky, o syna neprejavuje žiaden reálny záujem, nezabezpečuje mu osobnú starostlivosť ani neprispieva na jeho výživu. Otec mal. H. nie je v rodnom liste uvedený. Je to práve stará matka, ktorá sa o maloleté deti osobne stará, zabezpečuje im základné životné potreby a v jej starostlivosti neboli zistené žiadne okolnosti, ktoré by mohli negatívne vplývať na zdravý psychický a fyzický vývoj maloletých detí. Doposiaľ nebolo kolíznemu opatrovníkovi a ani z iných inštitúcií signalizované zanedbávanie starostlivosti o maloleté deti zo strany starej matky. Ich individuálne potreby sú zabezpečované starou matkou v dostatočnej miere.

38. Vzhľadom na uvedené mal súd za to, že je v záujme a na prospech maloletých detí, aby boli v súčasnosti zverené do náhradnej osobnej starostlivosti najbližšieho príbuzného, a preto súd prvým a druhým výrokom maloletých zveril do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky s vymedzením jej práv a povinností.

39. Keďže súd zveril maloletých do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky, postupom uvedeným v § 45 ods. 8 Zákona o rodine určil matke a otcovi maloletého A. rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uložil povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti poukazovali výživné Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

40. Zo zistených majetkových pomerov matky a otca mal. Ozana vyplýva, že obaja rodičia sú nezamestnaní, matka je poberateľkou invalidného dôchodku v sume 346,20 eur, prídavku na dieťa a rodičovského príspevku a vzhľadom na svoj zdravotný stav nie je schopná sa riadne zamestnať. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa. Na základe uvedeného, súd štvrtým a piatym výrokom ustálil rozsah vyživovacej povinnosti matky v minimálnej zákonom stanovenej výške po 30 % zo sumy životného minima na jedno nezaopatrené, neplnoleté dieťa, keďže je matka nezamestnaná. Súd podľa citovaného ustanovenia rovnako v treťom výroku ustálil rozsah vyživovacej povinnosti otca mal. A. vo výške 30 % zo sumy životného minima na jedno nezaopatrené, neplnoleté dieťa, keďže je nezamestnaný a nedisponuje ani predpokladmi, vďaka ktorým by bol schopný dosahovať vyšší príjem a tým platiť vyššiu sumu výživného.

41. Súd následne šiestym a siedmym výrokom, styk otca a matky s maloletým A. a styk matky s mal. H. neupravil, nakoľko žiaden z účastníkov konania nenavrhol upraviť styk rodičov s maloletými deťmi.

42. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

43. Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

44. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

45. O náhrade trov účastníkov konania súd vzhľadom na vyššie uvedené rozhodol podľa § 52 CMP v spojení s § 57 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Spišská Nová Ves písomne v troch vyhotoveniach. (§ 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. (§ 127 a § 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
  - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
  - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
  - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
  - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
  - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
  - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
  - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (§ 62 ods. 1 CMP) .

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 2 CMP)

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. (§ 62 ods. 3 CMP)

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.